

Dokumentas atspausdintas iš teismų praktikos paieškos sistemos INFOLEX. Praktika
(www.teismupraktika.lt)

Kortelė:

1949293_RegNr_e2S-1389-265/2020

<http://www.infolex.lt/tp/1949293>

Civilinė byla Nr. e2S-1389-265/2020

Teisminio proceso Nr. 2-06-3-05731-2020-1

Procesinio sprendimo kategorijos:

3.1.18.2.11; 3.3.2.3; 3.3.2.4; 3.3.2.5

(S)

KLAIPĖDOS APYGARDOS TEISMAS

N U T A R T I S

2020 m. gruodžio 3 d.

Klaipėda

Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas Alvydas Žerlauskas

teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal atsakovo M. S. (M. S.) atskirąjį skundą dėl Klaipėdos apylinkės teismo 2020 m. spalio 15 d. nutarties civilinėje byloje pagal ieškovės G. S. ieškinį atsakovui M. S. (M. S.) **dėl santuokos nutraukimo esant**

sutuoktinio kaltei ir santuokoje įgyto turto padalijimo, išlaikymo nepilnamečiui vaikui priteisimo, nepilnamečio vaiko gyvenamosios vietos nustatymo, bendravimo tvarkos nustatymo, išvadą byloje teikianti institucija Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Klaipėdos apskrities vaiko teisių apsaugos skyrius Klaipėdos mieste.

Teismas

n u s t a t ė :

I. Ginčo esmė

1. Ieškovė pateikė ieškinį atsakovui M. S. dėl santuokos nutraukimo esant sutuoktinio kaltei ir santuokoje įgyto turto padalijimo, išlaikymo nepilnamečiui vaikui priteisimo, nepilnamečio vaiko gyvenamosios vietos nustatymo, bendravimo tvarkos nustatymo, išvadą byloje teikianti institucija Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba.

2. Klaipėdos apylinkės teismo 2020 m. rugpjūčio 12 d. nutartimi taikytos laikinosios apsaugos priemonės – iš atsakovo M. S. priteistas laikinas materialinis išlaikymas nepilnamečiai dukrai A. S. po 230,00 Eur kasmėnesinių periodinių išmokų nuo ieškinio pareiškimo teisme dienos – 2020 m. rugpjūčio 11 d., iki teismo sprendimo šioje civilinėje byloje priėmimo, išlaikymo sumą kiekvieną mėnesį mokant į ieškovės banko sąskaitą; ieškovė G. S. paskirta laikino išlaikymo tvarkytoja uzufukto teise; nustatyta laikina nepilnametės dukros tėvo M. S. bendravimo su nepilnamete dukra tvarka.

3. 2020 m. rugsėjo 24 d. teisme gautas atsakovo prašymas dėl laikinųjų apsaugos priemonių pakeitimo, kuriuo atsakovas teismo prašė pakeisti Klaipėdos apylinkės teismo 2020 m. rugpjūčio 12 d. nutartį dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo ir nustatyti prašyme nurodytą laikiną atsakovo bendravimo su vaiku A. S. tvarką, galiosiančią nuo teismo nutarties šiuo klausimu priėmimo dienos iki galutinio teismo sprendimo byloje įsiteisėjimo; priteisti iš atsakovo laikiną materialinį išlaikymą nepilnamečiai dukrai A. S. po 180,00 Eur kasmėnesinių periodinių išmokų nuo teismo nutarties šiuo klausimu priėmimo dienos iki galutinio teismo sprendimo byloje įsiteisėjimo, išlaikymo sumą kiekvieną mėnesį mokant į ieškovės banko sąskaitą; ieškovę G. S. nustatyti laikino išlaikymo tvarkytoja uzufukto teise.

II. Pirmosios instancijos teismo nutarties esmė

4. Klaipėdos apylinkės teismas 2020 m. spalio 15 d. nutartimi atsakovo M. S. prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių pakeitimo tenkino iš dalies – iš dalies pakeitė 2020 m. rugpjūčio 12 d. nutartimi taikytas laikinąsias apsaugos priemones. Iš atsakovo M.S. priteisė laikiną materialinį išlaikymą nepilnamečiai dukrai A. S. po 220,00 Eur kasmėnesinių periodinių išmokų nuo nutarties įsiteisėjimo dienos iki teismo sprendimo šioje civilinėje byloje priėmimo, išlaikymo sumą

kiekvieną mėnesį mokant į ieškovės banko sąskaitą; ieškovę G.S. nustatė laikino išlaikymo tvarkytoja uzufrukto teise. Nustatė tokią tolimesnę tėvo bendravimo su nepilnamete dukra tvarką: 1) atsakovas su savo nepilnamete dukra A. S. bendrauja kartą per savaitę, kiekvieno mėnesio lyginės savaitės pasirinktinai antradienį arba ketvirtadienį, prieš 24 val. apie planuojamą susitikimą informuodamas ieškovę G. S.. Atsakovas paima vaiką 17.00 val. iš ieškovės namų arba vaiko ugdymo įstaigos ir grąžina vaiką į ieškovės namus iki 20.00 val.; 2) atsakovas su savo nepilnamete dukra A. S. bendrauja kartą per savaitę, kiekvieno mėnesio nelyginės savaitės pasirinktinai pirmadienį arba trečiadienį, prieš 24 val. apie planuojamą susitikimą informuodamas ieškovę G. S. Atsakovas paima vaiką 17.00 val. iš ieškovės namų arba vaiko ugdymo įstaigos ir grąžina vaiką į ieškovės namus iki 20.00 val; 3) atsakovas su savo nepilnamete dukra bendrauja kiekvieno mėnesio kas antrą savaitgalį, paimdamas mergaitę iš ieškovės namų šeštadienį 10.00 val. ir grąžindamas vaiką į ieškovės namus sekmadienį 19.00 val; 4) atsakovas, išvykęs į komandiruotę už Lietuvos Respublikos ribų, su nepilnamete dukra nebendrauja. Atsakovas apie planuojamą sugrįžimą iš komandiruotės (nurodydamas iš kokios valstybės grįžta) informuoja ieškovę sms žinute ne vėliau kaip prieš dvi dienas iki planuojamo sugrįžimo. Atsakovui neinformavus ieškovės apie sugrįžimą prieš dvi dienas, ieškovė turi teisę neleisti atsakovui pasiimti nepilnametės dukros artimiausią šeštadienį ir sekmadienį; 5) jei mergaitės lankomų būrelių užsiėmimų laikas sutampa su atsakovo bendravimo su dukra laiku, atsakovas privalo užtikrinti dukters dalyvavimą būrelyje; 6) atsakovas, pasiimdamas mergaitę savaitgaliui ar per šventes, privalo pasirūpinti mergaitės nuvežimu į varžybas, konkursus ar kitus renginius, susijusius su mergaitės lankomais būreliais ir mergaitės ikimokykliniu ugdymu. Ieškovė, gavusi informacijos apie šiame punkte nurodytus renginius, įsipareigoja iš karto sms žinute apie tai informuoti atsakovą; 7) atsakovas, leisdamas laiką su dukra, privalo užtikrinti mergaitės dienos – nakties režimo laikymąsi.

5. Teismas atkreipė dėmesį į tai, kad atsakovas, kreipdamasis į teismą su prašymu dėl laikinųjų apsaugos priemonių pakeitimo, šiame prašyme nenurodė atsakovo būtinųjų poreikių tenkinimui kiekvieną mėnesį reikalingos sumos, teismui nepateikė jokių įrodymų, patvirtinančių atsakovo būtiniesiems poreikiams patenkinti reikalingų išlaidų dydžių. Taip pat nepateikė jokių duomenų ar savo paskaičiavimų, atsakovo nuomone patvirtinančių nepilnametės dukros poreikiams būtinų finansinių išlaidų dydžius. Teismo vertinimu, vien ta aplinkybė, jog atsakovas šiuo metu yra registruotas Užimtumo tarnyboje, savaime nepagrindžia itin blogos atsakovo turinės padėties. Sutiko su ieškovės nuomone, kad šiuo metu karantino režimas yra pasibaigęs, todėl vien Koronaviruso COVID-19 egzistavimas nepatvirtina aplinkybės, kad dėl egzistuojančios pandemijos atsakovas negali išvykti į jūrinį reisą ir objektyviai negali gauti jokio darbo užmokesčio. Pažymėjo, kad atsakovas civilinėje byloje nepateikė duomenų, patvirtinančių, kad dėl Koronaviruso COVID-19 su atsakovu būtų nutraukti kontraktai ir/ar darbo sutartys.

6. Teismo vertinimu, atsakovo prašomas sumažinti laikino išlaikymo dydis nuo 230,00 Eur sumos iki 180,00 Eur sumos yra neproporcingas atsakovo nepilnametės dukros A. S. interesų atžvilgiu. Nurodė, kad ieškovė teismui pateikė nepilnametės dukros būtiniesiems poreikiams reikalingų išlaidų dydžius, kurios siekia vidutinę 500,00 Eur mėnesinę sumą. Tačiau atkreipęs dėmesį į tai, kad ieškovė papildomai gauna mėnesinę 60,06 Eur valstybės paramą, skiriamą nepilnametei dukrai, teismo 2020 m. rugpjūčio 12 d. nutartimi iš atsakovo M. S. priteisto laikino materialinio išlaikymo nepilnametei dukrai A.S. dydį – 230,00 Eur kasmėnesinių periodinių išmokų, sumažino iki 220,00 Eur kasmėnesinių periodinių išmokų, mokamų nuo teismo nutarties įsiteisėjimo dienos iki teismo sprendimo šioje civilinėje byloje priėmimo.

7. Teismo vertinimu, atsakovo prašyme dėl laikinųjų apsaugos priemonių pakeitimo pareikšti reikalavimai iš esmės apima visapusišką ir artimą ne laikinai, o nuolatinei nepilnametės dukros bendravimo su tėvu tvarkai, kas leidžia daryti išvadą, jog atsakovas paminėtu prašymu siekia ginčo išsprendimo iš esmės, kas šioje bylos nagrinėjimo stadijoje nėra galima. Atkreipė dėmesį į tai, kad atsakovas, be kita ko, prašo laikiną bendravimo tvarką nustatyti nelyginiais kalendoriniais metais per Šv. Kalėdų dienas ir per Naujuosius Metus, t. y. po daugiau nei metų esančio laikotarpio. Toks atsakovo prašymas, teismo nuomone, laikytinas visiškai nepagrįstu ir neatitinkančiu realios tikrovės, kadangi nėra jokio pagrindo manyti, jog bylos nagrinėjimas gali užtrukti ilgiau nei vienerius metus.

8. Pažymėjo, kad atsakovas teismui nepateikė jokių duomenų, patvirtinančių, jog teismo 2020 m. rugpjūčio 12 d. nutartimi nustatyta laikina atsakovo bendravimo tvarka su nepilnamete dukra pažeistų mergaitės interesus, darytų jai neigiamą įtaką ar žalą. Taip pat atsakovas nepateikė duomenų, kurių pagrindų būtų galima daryti išvadą, jog ieškovė neleidžia atsakovui bendrauti su dukra ar kitaip siekia apriboti vaiko ir tėvo bendravimą.

9. Įvertinęs atsakovo pateiktą prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių pakeitimo, atsižvelgęs į tai, kad atsakovas prašymu išreiškė norą dažniau bendrauti su nepilnamete dukra ir stiprinti tarpusavio ryšį, į tai, kad byloje esantys duomenys patvirtina, jog atsakovas turi galimybę užtikrinti nepilnametei dukrai saugią ir tinkamą gyvenamąją aplinką, į tai, kad šalių nepilnametei dukrai A.S. yra tik treji metai, bei taip pat siekiant užtikrinti nepilnamečio vaiko teisę į stabilią namų aplinką, dienos režimą bei bendravimą ir ryšį su abiem tėvais, atsakovo prašymą dėl bendravimo tvarkos su nepilnamete dukra pakeitimo tenkino iš dalies – iš dalies pakeitė 2020 m. rugpjūčio 12 d. nutartimi taikytas laikinąsias apsaugos priemones ir nustatė nutarties rezoliucinėje dalyje nurodytą tolimesnę bendravimo tvarką.

III. Atskirojo skundo ir atsiliepimo į atskirąjį skundą argumentai

10. Atsakovas atskiruoju skundu prašo pakeisti Klaipėdos apylinkės teismo 2020 m. spalio 15 d. nutartį ir patenkinti atsakovo M.S.prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių pakeitimo. Atskirąjį skundą grindžia šiais argumentais:

10.1. Nėra pagrindo pripažinti, kad pagal ieškovės pateiktus vaiko būtiniesiems poreikiams reikalingų išlaidų dydžius šių išlaidų suma per mėnesį siektų 500,00 Eur sumą. Manytina, kad laikinam vaiko išlaikymui turėtų būti priteista 180 Eur suma kas mėnesį mokamomis periodinėmis išmokomis nuo teismo nutarties šiuo klausimu priėmimo dienos iki galutinio teismo sprendimo byloje įsiteisėjimo. Tokios sumos visiškai užtenka patenkinti nepilnamečio vaiko poreikius, su sąlyga, kad ir pati ieškovė tinkamai vykdys savo pareigą išlaikyti vaiką.

10.2. Teismas, nustatydamas atsakovo bendravimo su vaiku tvarką, nepakankamai atsižvelgė tiek į atsakovo teisėtą norą bei interesą maksimaliai bendrauti su savo vaiku, tiek ir į paties vaiko teisėtą norą bei interesą maksimaliai bendrauti su savo tėvu. Pagal pagal šią tvarką atsakovui yra skiriama akivaizdžiai per mažai laiko praleisti su dukra, nesant tam jokio objektyvaus pagrindo.

10.3. Nesant byloje atsakovo pareikšto priešieškiniu su konkrečiais reikalavimais, teismui nebuvo pagrindo daryti išvadą, kad atsakovo prašyme dėl laikinųjų apsaugos priemonių pakeitimo pareikšti reikalavimai iš esmės apima visapusišką ir artimą ne laikinai, o nuolatinei nepilnametės dukros bendravimo su tėvu tvarkai, nes atsakovo reikalavimai dėl nuolatinės nepilnametės dukros bendravimo su tėvu tvarkos byloje dar apskritai nėra pareikšti.

10.4. Nei įstatymuose, nei teismų praktikoje nėra draudimo sprendžiant klausimą dėl vaiko ir tėvo laikinos bendravimo tvarkos iš karto nustatyti maksimalų vaiko ir tėvo laikiną bendravimą.

10.5. Teismo išvada, jog atsakovas nepagrįstai teigia, kad bylos nagrinėjimas gali užsitęsti, nepagrįsta. Bylos nagrinėjimas yra tik prasidėjęs, atsakovas ketina reikšti priešieškinių. Manytina, jog ir ieškovė turi ketinimų tikslinti ieškinio reikalavimus. Įvertintina ir tai, kad tokio pobūdžio bylose būna teikiami apeliaciniai skundai, kurie nagrinėjami po 6-9 mėnesius. Įvertinus tokias aplinkybes yra pagrindas manyti, jog šios bylos nagrinėjimas iki galutinio įsiteisėjusio teismo procesinio sprendimo priėmimo gali užtrukti maždaug iki 1,5 metų ar net ilgiau.

11. Ieškovė prašo skundžiamą nutartį palikti nepakeistą, o skundą atmesti. Prie bylos prašo pridėti naujus įrodymus – išlaidų suvestinę už 2020 m. spalio mėn., 2020 m. spalio mėn. kvitų kopijas, fotonuotraukas. Atsiliepimą grindžia šiais argumentais:

11.1. Skunde nurodyti argumentai, jog nėra pateikta įrodymų apie būtiną nepilnametės dukters išlaikymui reikalingą 500,00 Eur per mėnesį dydžio pinigų sumą, nepagrįsti. Atsakovas nepagrįstai vertina ir analizuoja tik vieną ieškovės pateiktą 2020 m. rugpjūčio mėnesio išlaidų suvestinę, teigdamas, kad mergaitei nėra reikalinga planšetė ir mergaitės kas mėnesiniam išlaikymui yra reikalinga iš viso tik 420,06 Eur per mėnesį pinigų suma. Be to, atsakovas akcentuoja tik būtinuosius mergaitės poreikius.

11.2. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad iki ieškovės ieškinio pateikimo atsakovas teikė šalių dukrai vidutiniškai 255,00 Eur dydžio išlaikymą.

11.3. Priešingai, nei nurodo atsakovas, ieškovės nuomone, atsakovui yra skirta pakankamai laiko praleisti su dukterimi. Ieškovei vertinant ir analizuojant atskirąjį skundą nėra suvokiamas skundo tikslas bei atsakovo reikalavimų turinys, nes šiuo metu atsakovas yra išvykęs atlikti darbinės funkcijas į užsienį, kur paprastai būdavo ne vieną mėnesį.

11.4. Atsakovas atsiliepime į ieškinį aiškiai ir konkrečiai suformulavo reikalavimą dėl pastarojo bendravimo su dukterimi tvarkos nustatymo, todėl akivaizdu, kad pirmosios instancijos teismas pagrįstai atsisakė tenkinti atsakovo reikalavimą dėl laikinos bendravimo tvarkos pakeitimo, nes prašoma nustatyti laikina bendravimo tvarka yra identiška atsakovo atsiliepime į ieškinį prašomai nustatyti bendravimo tvarkai.

11.5. Atsakovas nepateikė jokių duomenų nei pirmosios, nei apeliacinės instancijos teismui, patvirtinančių, kad pirmosios instancijos teismo nustatyta laikina atsakovo bendravimo tvarka su nepilnamete dukterimi pažeistų mergaitės interesus, darytų jai neigiamą įtaką ar žalą.

11.6. Sutiktina su pirmosios instancijos išvada, kad atsakovas nepateikė jokių duomenų, kurių pagrindu būtų galima daryti išvadą, jog ieškovė neleidžia atsakovui bendrauti su dukterimi ar kitaip siekia apriboti vaiko ir tėvo bendravimą.

Teismas

k o n s t a t u o j a :

IV. Apeliacinės instancijos teismo nustatytos aplinkybės, teisiniai argumentai ir išvados

12. Bylos nagrinėjimo apeliacine tvarka ribas sudaro atskirojo skundo faktinis ir teisinis pagrindas bei absoliučių sprendimo (nutarties) negaliojimo pagrindų patikrinimas (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 320 straipsnio 1 dalis, 338 straipsnis). Absoliučių nutarties negaliojimo pagrindų nenustatyta.

13. CPK 336 straipsnio nuostatos nustato, jog apeliacinės instancijos teismas atskirąjį skundą nagrinėja rašytinio proceso tvarka, išskyrus atvejus, kai šį skundą nagrinėjantis teismas pripažįsta, kad būtinas žodinis nagrinėjimas. Apeliacinės instancijos teismas konstatuoja, kad šiuo konkrečiu atveju skundai išnagrinėti pakanka byloje esančios medžiagos.

Dėl naujų įrodymų pridėjimo

14. Ieškovė pateikė išlaidų suvestinę už 2020 m. spalio mėn., 2020 m. spalio mėn. kvitų kopijas, fotonuotraukas, ir prašo šiuos įrodymus pridėti prie bylos bei vertinti. Ieškovės teigimu, šie įrodymai patvirtina, jog šalių dukrai reikalingas ieškovės nurodytas išlaikymo dydis. Taip pat šiais įrodymais siekia paneigti atsakovo argumentus, jog planšete naudojasi ne šalių dukra.

15. CPK 314 straipsnyje nustatyta, kad apeliacinės instancijos teismas atsisako priimti naujus įrodymus, kurie galėjo būti pateikti pirmosios instancijos teisme, išskyrus atvejus, kai pirmosios instancijos teismas nepagrįstai juos atsisakė priimti ar kai šių įrodymų pateikimo būtinybė iškilo vėliau. Kasacinis teismas yra ne kartą pažymėjęs, kad draudimas priimti naujus įrodymus apeliacinės instancijos teisme nėra absoliutus. Pagal kasacinio teismo praktiką apeliacinės instancijos teismas, spręsdamas dėl kiekvieno naujo pateikto įrodymo, turi aiškintis, ar galėjo šis konkretus įrodymas būti pateiktas pirmosios instancijos teismui, ar vėlesnis įrodymo pateikimas užvilkins bylos nagrinėjimą, bei atsižvelgti į prašomo priimti naujo įrodymo įtaką sprendžiant šalių ginčą. Apeliacinės instancijos teismas, net nustatęs, kad įrodymas galėjo būti pateiktas pirmosios instancijos teisme, turi nustatyti, ar nėra sąlygų taikyti CPK 314 straipsnyje išvardytas išimtis, ir šį įrodymą priimti. Teismas turi taikyti įstatymus, tik patikimais duomenimis nustatęs bylai svarbias faktines aplinkybes, todėl tuomet, kai nustatomas fakto klausimas, gali būti priimami nauji sužinoti, išreikalauti įrodymai, jeigu šalis šia teise nepiktinaudžiauja (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. birželio 27 d. nutartis Nr. e3K-3-237-684/2019). Taigi, taikydamas CPK 314 straipsnyje nustatytas išimtis ir spręsdamas dėl naujai pateikiamų įrodymų priėmimo apeliacinės instancijos teismas patikrina: ar buvo objektyvi galimybė pateikti juos bylą nagrinėjant pirmosios instancijos teisme; ar vėlesnis įrodymo pateikimas neužvilkins bylos nagrinėjimo; ar naujai

prašomas priimti įrodymas (-ai) turės įtakos sprendžiant šalių ginčą; ar šalis nepiktinaudžiauja įrodymo vėlesnio pateikimo teise (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. spalio 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-289-219/2019).

16. Nagrinėjamu atveju remiantis CPK 376 straipsnio 1 dalyje įtvirtintu principu, pagal kurį šeimos bylose teismas turi teisę įrodymus rinkti savo iniciatyva, remtis įrodymais, kuriais šalys nesiremia, tinkamam atskirojo skundo argumentų įvertinimui, atsižvelgiant į prioritetinį vaiko teisių ir interesų apsaugos gynimo principą (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – ir CK) 3.3 straipsnio 1 dalis), į tai, kad bylos procesas rašytinis, siekiant ją išnagrinėti visapusiškai ir išsamiai, priimtini ir vertinti ieškovės pateikti įrodymai.

Dėl skundžiamos nutarties (ne) teisėtumo

17. Byloje kilo ginčas dėl teismo nutarties, kuria pakeistos byloje taikytos laikinosios apsaugos priemonės – nustatyta laikina šalių dukters bendravimo su tėvu tvarka ir priteistas laikinas išlaikymas nepilnametei šalių dukrai.

18. Pagal CPK 144 straipsnio 1 dalies nuostatas teismas dalyvaujančių byloje ar kitų suinteresuotų asmenų prašymu gali taikyti laikinąsias apsaugos priemones, jeigu šie asmenys tikėtinai pagrindžia savo ieškinio reikalavimą ir nesiėmus šių priemonių teismo sprendimo įvykdymas gali pasunkėti arba pasidaryti nebeįmanomas.

19. CK 3.65 straipsnio 1 dalyje nurodyta, jog teismas, atsižvelgdamas į sutuoktinių vaikų, taip pat į vieno sutuoktinio interesus, gali taikyti laikinąsias apsaugos priemones, kol bus priimtas teismo sprendimas. Taigi laikinosiomis apsaugos priemonėmis šeimos bylose, be kitų tikslų, įtvirtintų CPK 144 straipsnyje, prioritetiškai yra siekiama užtikrinti tinkamą nepilnamečių vaikų asmeninių neturtinių interesų apsaugą, taip pat nepažeisti vaiko tėvų ar vieno iš jų interesų, sprendžiant tokius svarbius klausimus kaip vaiko gyvenamosios vietos, bendravimo su vaiku tvarkos nustatymas, jo išlaikymas ir kt.

20. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje nurodoma, kad teismas gali taikyti CK 3.65 straipsnyje numatytas laikinąsias apsaugos priemones visais atvejais, kai konstatuoja tam pakankamą pagrindą – aplinkybes, kurios patvirtina, kad nesiėmus laikinųjų apsaugos priemonių bus pakenkta turtinėms ar asmeninėms neturtinėms nepilnamečio vaiko ar vieno sutuoktinio teisėms (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. balandžio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-216/2011; kt.).

21. Nagrinėjamu atveju vertinant atskirojo skundo argumentų pagrįstumą apeliacinės instancijos teismas atsižvelgia į tai, kad 2020 m. lapkričio 11 d. Klaipėdos apylinkės teisme gautas ieškovės G.S. ir atsakovo M. S. prašymas iš ginčo teisenos pereiti į ypatingąją teiseną, nutraukti santuoką abiejų sutuoktinių bendru sutikimu ir patvirtinti sutartį dėl santuokos nutraukimo pasekmių. Kaip matyti iš informacinės teismų sistemos LITEKO duomenų, Klaipėdos apylinkės teismas 2020 m. lapkričio 13 d. sprendimu šį prašymą tenkino.

22. Apeliacinės instancijos teismas nesutinka su ieškovės nuomone, kad įvertinus, jog teismas patvirtino šalių sudarytą sutartį dėl santuokos nutraukimo pasekmių, apeliacinis procesas pagal

atsakovo atskirąjį skundą nutrauktinas. Pažymėtina, kad skundžiama nutartimi buvo patvirtinta laikina bendravimo tvarka bei priteistas laikinas išlaikymas iki teismo sprendimo priėmimo. Todėl, nesant atsakovo atsisakymo nuo atskirojo skundo, nėra teisinio pagrindo nevertinti skundžiamos nutarties pagrįstumo ir teisėtumo.

Dėl laikino išlaikymo priteisimo

23. Iš atskirojo skundo turinio matyti, kad esminiai atsakovo nesutikimo su priteistu 220 Eur laikinu išlaikymo dydžiu motyvai susiję su argumentu, jog byloje nepakanka duomenų apie reikalingą 500 Eur išlaikymo nepilnamečiam vaikui dydį. Apeliacinės instancijos teismas su šia skundo nuostata nesutinka.

24. Visų pirma, kaip teisingai atkreipė dėmesį ieškovė, teismų praktikoje pažymima, jog tiek spręsdamas klausimą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo, tiek dėl jų pakeitimo, teismas nesprendžia ir nenagrinėja ieškinio pagrįstumo iš esmės. Šioje proceso stadijoje teismas neturi galimybės tiksliai ir visapusiškai išsiaiškinti reikiamo ir būtino išlaikymo vaikams dydžio bei to, kokios atsakovo galimybės teikti tokio dydžio išlaikymą. Šias faktines aplinkybes teismas turės galimybę įvertinti ir dėl jų pasisakyti teismo sprendime tik po to, kai byla bus išnagrinėta iš esmės, t. y. tik išsamaus teismo nagrinėjimo metu gali ir turi būti atsakyta į klausimus, kokie yra būtini vaikų poreikiai, kokios yra realios tėvų pajamos, tikroji jų turtinė padėtis, kiekvieno iš tėvų dalis, kuria jie turi prisidėti prie vaikų išlaikymo (Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. liepos 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2S-897-796/2020).

25. Antra, ieškovė kartu su atsiliepimu į atskirąjį skundą pateikė detalią išlaidų už 2020 m. spalio mėn. suvestinę, kurią išanalizavus apeliacinės instancijos teismui nekyla abejonų, jog ieškovės nurodyta 500 Eur suma, reikalinga šalių dukters išlaikymui, yra įrodyta ir pagrįsta.

26. Trečia, byloje nėra objektyvių įrodymų, kurių pagrindu būtų galima daryti išvadą, jog atsakovas nėra pajėgus teikti pirmosios instancijos teismo priteisto 220 Eur laikino išlaikymo.

27. Ketvirta, kaip matyti iš Klaipėdos apylinkės teismo 2020 m. lapkričio 13 d. sprendimo, šalys susitarė, kad M. S. įsipareigoja kiekvieną mėnesį skirti nepilnmetės dukters A. S. iki jai sukaks 18 (aštuoniolika) metų 230,00 Eur išlaikymą.

28. Taigi įvertinus anksčiau aptartas aplinkybes bei atsižvelgiant į tai, kad atsakovas bylos nagrinėjimo metu pakeitė poziciją dėl iš jo priteistino išlaikymo dukrai dydžio, manytina, jog nėra pagrindo keisti pirmosios instancijos teismo priteisto laikino išlaikymo dydžio.

Dėl laikinos bendravimo tvarkos

29. Nesutikdamas su pirmosios instancijos teismo nustatyta laikina jo bendravimo su dukra tvarka atsakovas akcentuoja, jog šiuo atveju nebuvo pagrindo nenustatyti maksimalaus vaiko ir tėvo laikino bendravimo. Taip pat nurodo, kad poreikį nustatyti atsakovo prašomą laikiną bendravimo tvarką lemia ir ilga tokio pobūdžio bylų nagrinėjimo trukmė.

30. CK 3.170 straipsnio 1-3 dalyse numatyta, jog tėvas ar motina, negyvenantys kartu su vaiku, turi teisę ir pareigą bendrauti su vaiku ir dalyvauti jį auklėjant. Vaikas, kurio tėvai gyvena skyrium, turi teisę nuolat ir tiesiogiai bendrauti su abiem tėvais, nesvarbu, kur tėvai gyvena. Tėvas ar motina, pas kurį gyvena vaikas, neturi teisės kliudyti antrajam iš tėvų bendrauti su vaiku ir dalyvauti jį auklėjant. CK 3.156 straipsnyje nustatyta, jog tėvo ir motinos teisės ir pareigos savo vaikams yra lygios. Todėl tiek motina, tiek tėvas yra vienodai atsakingi už tėvų valdžios įgyvendinimą ir turi lygias su savo vaikais susijusias teises ir pareigas, nesvarbu, ar tėvai gyvena santuokoje, skyrium ar santuoka nutraukta. Pažymėtina, kad tas iš tėvų, su kuriuo lieka vaikas, turi didesnes galimybes jį auklėti, tačiau tai nesumažina kito tėvo teisės dalyvauti vaiko auklėjime ir neatleidžia jo nuo šios pareigos (CK 3.170 straipsnis). Tokiu įstatymų numatytu reglamentavimu siekiama sudaryti sąlygas maksimaliam abiejų tėvų dalyvavimui auklėjant vaiką. Minimalus bendravimas gali būti nustatomas tik tuomet, jei nuolatinis maksimalus bendravimas kenkia vaiko interesams (CK 3.175 straipsnio 2 dalis).

31. Kaip matyti iš skundžiamos nutarties turinio, pirmosios instancijos teismas, nustatydamas šios nutarties 4 punkte nurodytą laikiną bendravimo tvarką, įvertino atsakovo argumentus, jog jis nori dažniau bendrauti su nepilnamete dukra ir stiprinti tarpusavio ryšį, taip pat atsižvelgė, jog byloje esantys duomenys patvirtina, jog atsakovas turi galimybę užtikrinti nepilnamei dukrai saugią ir tinkamą gyvenamąją aplinką. Apeliacinės instancijos teismas neturi pagrindo nepritarti šiems motyvams.

32. Atsakovo argumentai dėl to, jog patvirtinta laikina bendravimo tvarka apriboja jo galimybes maksimaliai dalyvauti dukters auklėjime, įvertinus ieškovės nurodytas aplinkybes, kelia abejonių. Kaip nurodo ieškovė, šiuo metu atsakovas yra išvykęs atlikti darbinės funkcijas į užsienį, kur paprastai būdavo ne vieną mėnesį. Apeliacinės instancijos teismo vertinimu, ieškovė pagrįstai atkreipia dėmesį, kad tuo atveju, kai atsakovas yra išvykęs į komandiruotę, bendrauti su dukterimi galėtų informacinių technologijų pagalba. Kaip matyti iš Klaipėdos apylinkės teismo 2020 m. lapkričio 13 d. sprendimu patvirtintos atsakovo bendravimo su dukra tvarkos, šalys susitarė, kad M. S., išvykęs į komandiruotę už Lietuvos Respublikos ribų, su nepilnamei dukra bendrauja informacinių technologijų pagalba.

33. Taip pat pastebėtina ir tai, kad nustatant bendravimo su nepilnamečiu vaiku tvarką būtina užtikrinti įprastą vaiko režimą. Laikina bendravimo tvarka, kurią prašo nustatyti atsakovas, šiuo atveju pažeistų mergaitės interesus. Kaip teisingai nurodė ieškovė, bylos duomenys patvirtina, kad mergaitė lanko Klaipėdos lopšelyje-darželyje „Duomenys neskelbtini“ šokių būrelio pamokas pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 16.10 val. iki 16.40 val., todėl mergaitės interesus pažeistų pastarosios pasiėmimas iš darželio pirmadienį ir trečiadienį 15.00 val. Iš darželio pateiktų duomenų matyti, kad vaikai miega iki 15.00 val., 15.40-16.00 val. vaikai darželyje vakarieniauja. Taigi galima teigti, kad šalių dukros interesus pažeistų mergaitės pasiėmimas antradieniais ir ketvirtadieniais 15.00 val.

34. Apeliacinės instancijos teismo vertinimu, nustatyta laikina atsakovo bendravimo su dukra tvarka suteikia atsakovui galimybę maksimaliai dalyvauti auklėjant vaiką – atsakovas gali pasiimti dukrą kas antrą savaitgalį, taip pat atsakovas gali bendrauti su dukterimi pasirinktinai vieną savaitę antradienį arba ketvirtadienį, kitą savaitę – pirmadienį arba trečiadienį.

35. Atsakovo argumentai, jog jis turi ketinimų reikšti priešieškinį dėl jo bendravimo tvarkos nustatymo, įvertinus, jog byla yra užbaigta patenkinus šalių prašymą nutraukti santuoką abiejų sutuoktinių bendru sutikimu ir patvirtinus sutartį dėl santuokos nutraukimo pasekmių, nebeturi teisinės reikšmės, todėl dėl jų nepasisakytina.

36. Taip pat nepagrįsti ir skundo argumentai, susiję su ilga bylos nagrinėjimo trukme. Kaip matyti iš bylos duomenų, šalys nutarė ginčą baigti taikiai ir pateikė pirmosios instancijos teismui prašymą nutraukti santuoką abiejų sutuoktinių bendru sutikimu bei patvirtinti sutartį dėl santuokos nutraukimo pasekmių.

37. Sutiktina su ieškovės pastebėjimu, kad atsakovas nepateikė jokių duomenų nei pirmosios, nei apeliacinės instancijos teismui, patvirtinančių, kad pirmosios instancijos teismo nustatyta laikina atsakovo bendravimo tvarka su nepilnamete dukterimi pažeistų mergaitės interesus, darytų jai neigiamą įtaką ar žalą.

38. Taigi šių nurodytų aplinkybių pagrindu darytina išvada, kad atskirojo skundo argumentai, susiję su pirmosios instancijos teismo patvirtintos laikinos bendravimo tvarkos neteisėtumu, nepagrįsti. Taip pat primintina ir tai, kad šalys ginčą užbaigė taikiai ir Klaipėdos apylinkės teismo 2020 m. lapkričio 13 d. sprendimu yra patvirtina atsakovo bendravimo su dukra tvarka, dėl kurios jis taikiai susitarė su ieškove.

39. Kiti atskirajame skunde nurodyti argumentai neturi teisinės reikšmės teisingam atskirojo skundo išnagrinėjimui, todėl dėl jų apeliacinės instancijos teismas nepasisako. Pažymėtina, jog teismų praktikoje laikomasi nuostatos, kad teismo pareiga pagrįsti priimtą procesinį sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliam atsakymui į kiekvieną argumentą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. kovo 14 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-7-38/2008; 2010 m. birželio 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-252/2010; 2010 m. kovo 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-107/2010 ir kt.).

Dėl bylos procesinės baigties

40. Apibendrinant išdėstytas aplinkybes konstatuotina, kad pirmosios instancijos teismo nutartis yra teisėta ir pagrįsta, todėl atskirasis skundas atmestinas ir skundžiama nutartis paliktina nepakeista (CPK 337 straipsnio 1 dalies 1 punktas).

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 335–339 straipsniais, teismas

n u t a r i a :

Klaipėdos apylinkės teismo 2020 m. spalio 15 d. nutartį palikti nepakeistą.

Teisėjas Alvydas Žerlauskas

</div